

PREDLOG SISTEMSKE UREDITVE UPORABE AED V PRIMERU SRČNEGA ZASTOJA IZVEN BOLNIŠNICE

Uvod

Vemo, kako pomembni so čim zgodnejši temeljni postopki oživljanja in čim zgodnejša uporaba defibrilatorja za uspešno preživetje pacienta s srčnim zastojem. Trenutno obstaja več lokalnih ali prostovoljnih pobud za izboljšanje znanja oživljanja in za pogostejšo uporabo avtomatskih zunanjih defibrilatorjev (AED). Stališče Razširjenega strokovnega kolegija za urgentno medicino je, da je potrebna sistemska ureditev obeh področij na nivoju celotne države. Za celotno rešitev bo potrebno postopoma izvesti ukrepe na različnih področjih, za nekatere bo potreben sprejem ustreznih pravnih podlag.

1. Osveščanje, izobraževanje in usposabljanje laikov v vseh starostnih obdobjih
 - a. Stalno, ponavljajoče osveščanje preko medijev (displeji v zdravstvenih ustanovah, radio, TV, spletne strani, drugo)
 - b. Vključitev vsebin nujne pomoči v učne programe šol na vseh nivojih
 - c. Vključitev vsebin nujne pomoči v tečaj varstva pri delu (kar bi prevzele lokalne organizacije RKS)
 - d. Izvajanje tečajev TPO + AED s strani različnih strokovnih organizacij (Rdeči križ, Slovensko združenje za urgentno medicino (SZUM), Društvo za srce, društvo študentov medicine Za življenje, Združenje za zdravje srca in ožilja, Koronarni klub Koroške, Zdravstveni domovi, bolnišnice...)
 - e. Usposabljanje inštruktorjev v okviru tečaja ERC TPO + AED
2. Vzpostavitev mreže AED, ki se vključi v sistem NMP
 - a. Javno dostopnih AED
 - b. AED-jev v lasti prvih posredovalcev
 - c. Sistematično pregledovanje in nadzor vseh naprav
3. Zaščita naprav in evidentiranje uporabe
 - a. Pisno opozorilo o kaznivosti zlorabe
 - b. Sprožitev klica na 112 in 113 ob odstranitvi AED iz nosilca
 - c. Avdiovizualno opozorilo ob odstranitvi AED iz nosilca
 - d. Sporočanje o uporabi registru AED
4. Informacijska podpora
 - a. Geolokacija AED-jev
 - b. Lokacija na pametnih telefonih
 - c. Hitro posredovanje naslova najbližjega AED klicočemu
 - d. Aktivacija avdiovizualnega opozorila na najbližjem AED
 - e. Posredovanje navodil za TPO in uporabo AED
5. Vključitev dispečerskih centrov zdravstva
 - a. Obveščanje klicateljev o lokaciji AED
 - b. Dajanje navodil za oživljanje
 - c. Aktivacija prvih posredovalcev
6. Vodenje razvoja področja AED, registra naprav in njihovih uporab (v prilogi)
 - a. AED baza pod strokovnim okriljem SZUM
 - b. Sprejemanje, proučitev in implementacija koristnih pobud s strani javnosti

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA URGENTNO MEDICINO

Štefanova 5, 1000 LJUBLJANA

Trenutno je v Sloveniji nameščenih že preko 600 AED. Ti so večinoma v lasti različnih podjetij in organizacij in so večinoma nameščeni v notranjih prostorih. Zato niso dostopni širši uporabi v primeru potrebe, to je ob nenadnem srčnem zastoju. To želimo spremeniti. Manjši del AED-jev je javno in stalno dostopen. Trenutno vodi evidenco o AED-jih skupina mladih zdravnikov in študentov medicine, izključno na prostovoljni osnovi.

Glede na zadnje smernice Evropskega sveta za reanimacijo je zaželeno, da se AED-ji nameščajo javno, poleg lokacij z večjo koncentracijo ljudi (nakupovalni centri, letališča, avtobusne, železniške postaje, industrijski objekti...) tudi v stanovanjske komplekse in zgradbe. Ta drugi del je v Sloveniji še popolnoma nerazvit in bi potreboval spodbudo države in lokalnih skupnosti.

Vezano na zgoraj navedene ukrepe prosimo za podporo in začetek aktivnosti s strani Ministrstva za zdravje (MZ) za pomoč pri promociji, sprejem potrebnih pravnih podlag, medresorsko povezovanje, za vključitev e-zdravja v iskanje informacijskih rešitev itd.

Glede na obstoječe stanje predlagamo nekaj konkretnih ukrepov, s katerimi je možno doseči prve premike v želeno smer z minimalnimi vložki.

- Prosimo MZ za podporo pri izdelavi kratkega izobraževalnega videoposnetka o temeljnih postopkih oživljanja z uporabo AED, s pomočjo katerega bi preko medijske hiše izpeljali celovit program osveščanja prebivalcev Slovenije (večkratno ponavljanje zelo kratkega motivacijskega spota + npr. 1 x mesečno predvajanje izobraževalnega videoposnetka + objava posnetka na spletu + objava posnetka na informativnih displejih v zdravstvenih ustanovah)
- Pripravili smo dopis za vse enote NMP, s katerim želimo doseči zavedanje o trenutno obstoječih AED-jih in njihovo vključitev v odziv enot NMP. Prosimo MZ, da dopis posreduje vsem enotam NMP.
- Pripravili bomo definicijo in seznam prvih posredovalcev, ki bi jih vključili v mrežo enot NMP v soglasju z lokalno enoto, kar bi bilo verjetno treba vnesti tudi v Pravilnik o službi NMP
- Predlagamo širšo akcijo osveščanja in usposabljanja TPO + AED s strani Rdečega križa Slovenije
- Predlagamo, da MZ pooblasti SZUM za vodenje registra in celotnega projekta uporabe AED ter zato predvidi določena finančna sredstva, kot npr. možnost črpanja evropskih sredstev za finančno pomoč pri realizaciji čim večjega števila zgoraj predlaganih ukrepov
- Predlagamo, da MZ prouči možnost obveznega javljanja podatkov o AED v Register AED in obveznega označevanja lokacije AED z mednarodno sprejeto oznako
- Predlagamo realizacijo načrta Srcu prijazen kraj/podjetje/organizacija iz Pilotnega projekta AED baza Slovenija – Ljubljana z okolico
- Predlagamo, da MZ prouči možnost obveznega nameščanja AED na javna mesta, vključno z večstanovanjskimi kompleksi
- Predlagamo iskanje informacijskih rešitev v okviru e-zdravja MZ

V Ljubljani, 13.11.2012